

Belőle szállnak messze néma vágyak,
 Benne születnek anyám álmai,
 S a féltő gond is onnan indul el,
 Mely körülölel engem s elkísér
 A rögök útján, tövisek között
 A szenvedélyek vulkán-talaján;
 Örvények szélén örködik felettem;
 Csatára kél az ördöggel miattam.
 Az anyám szíve az én otthonom.
 És minden út, mely el-felé vezet,
 Minden bolyongás, minden szárnyalás,
 Távoli célok lázas kergetése
 Ide hull vissza: itt a pihenés!
 Anyám, szavad zenéjét szomjazom,
 A szemed kössön édes otthonomhoz,
 Karom bástyája védjen a gonosztól,
 Jóságod napja melegítsen át,
 Hogy elviseljem a hideg világot!

Radványi Kálmán.

A magyar nyelv védelmében.

Veszedelem fenyegeti édes anyanyelvünket! Éppen ezért használjunk fel minden alkalmat arra, hogy írtsuk egyrészt az idegen szavakat (ha azok fölöslegesek és jó magyar szavakkal helyettesíthetők) s mutassunk a gyermekeknek sok-sok jó, szép magyar szót és kifejezést költőink, íróink arravaló műveiben!

Ábrányi Emil alábbi verse azt szedi sorra, amit a magyar nyelv erővel és szépen tud kifejezni, és megjelöli azt is, ami ennek a kifejezésnek szépséget ad.

(Szómagyarázat: Pöröly: kalapács; Ciklop: a görög mesék óriása. Ne bántsd a magyart! Zrinyi Miklósnak, a költőnek, volt jelmondata.)

A MAGYAR NYELV.

Ó szép magyar nyelv! Aki egyszer téged
 Ajkára vőn, többé nem dobhat el;
 Szentség gyanánt hogy befogadja éked,
 Őrző oltárrá válik a kebel.

Gyöngéd vagy és lágy, mint mennybolti kék,
 S dörögni úgy tudsz, mint villámos ég.
 Minden, mi fejben vagy szívben fakad,
 Tőled nyer pompát, színdús szavakat;
 Nagy eszme, érzés oly ragyogva hord,
 Mint egy király az ünneplő bibort.

Hát a csapongó,
 Gyorsszavú tréfák
 Játszi szökését
 Festi-e más nyelv
 Oly remekül?
 Pattog a víg éle,
 Ám sebe nem fáj,
 Mert csak enyelgés,
 Tarka bohóság
 Volt az egész.

Magasztos gyásznak bánatdulta hangja
 Ugy zendül benne, mint egyház harangja,
 Mely messze hinti mély, komor szavát,
 Búg, mint a gyászdal, mint sírfáklya lobban,
 S mint súlyos léptek kriptacsarnokokban,
 Ugy döng minden szó a kedélyen át.

Ciklop pörölye, hogyha csatát fest,
 Csatakürtök bőszi riadása!
 Halld! Halld!
 Száguldva, vihogva, kapálva,
 Dölyfös paripák rohannak elő,
 Százak keze vág, százak keze lő.

Nem szárnyal a vérködös égre más,
 Csak ágyúdörej, szitok és zuhanás!
 Rázkódik a föld, iszonyodva reng,
 Amerre a kartács vad tánca kereng.
 Dul a szilaj kéz, csattog a kard,
 Sebet osztva süvölti: Ne bánts a magyart!

Hatalmas szép nyelv,
 Magyarnek nyelve!
 Maradj örökké
 Nagy és virágzó!
 Kísérjen áldás,
 Amíg világ áll!
 S legyen megáldott
 Az is, aki téged
 Ajkára vesz majd,
 Elsőt rebegve,
 Végsőt sóhajtvá!

Abrányi Emil.